

[Niels Eriksen.]

sammenlægning ud over den grænse, som er angivet i loven, kunne vi have ønsket, kommuneudvidelser o. s. v. — og samdrift, der er i forgrunden. At tage stilling til disse ting kræver i højere grad lokalkendskab. Derfor bør afgørelsen af disse spørgsmål lægges ud, og vi så gerne, at der til erstatning for jordlovsudvalget blev oprettet nogle lokale forsamlinger — man kan kalde dem jordbrugsnævn, eller hvad man vil — i hvert amt, der også kunne tage sig af opgaver, som husmandsbrugskommissionerne, fordelingskommissionen og grundforbedringsudvalgene hidtil har taget sig af. Jeg tror, det ville betyde en forenkling og en bedre administration. Vi kunne også ønske, at det hele kom til at fungere direkte under landbrugsministeriet, og at der også blev oprettet et ankenævn, som havde den endelige afgørelse; i dette nævn har vi selvfølgelig ikke noget imod at alle sider bliver repræsenteret.

Det væsentligste i lovforslaget er punkt 6, der ændrer lovens §§ 7, 8 og 9. Der gives, som jeg har nævnt, praktisk talt staten forkøbsret til alle faste landejendomme og til al jord, der udbydes med et areal over 6.000 m², ikke alene til fremme af det, man kalder en hensigtsmæssig jordfordeling, men til fremme af almene rekreative områder, egnsudvikling, byudvikling og sommerhusbebyggelse, altså en voldsom udvidelse af den forkøbsret, staten i dag har til landejendomme, hvis grundbeløb udgør 56.000 kr. eller derover, en forkøbsret, som gennem årene er blevet benyttet mindre og mindre, og som mange havde ventet snart ville falde helt bort.

Af flere grunde må vi vende os imod den foreslåede udvidelse af forkøbsretten. Bestemmelsernes formulering indebærer mulighed for gradvis at bringe al landets jord i offentlig eje, og vi vil ikke medvirke til en socialisering af dansk landbrug.

Vi tror heller ikke, at forkøbsretten kan bruges til at hindre overdragelse af dansk jord til udlændinge. Hvis den bliver praktiseret, hvor en udlænding er køber, men ikke mod indfødte, ville det efter Danmarks indtræden i fællesmarkedet utvivlsomt kollideres med forpligtelserne i henhold til Romtraktaten. Efter denne måtte forkøbsretten praktiseres generelt uden hensyn til erhververens

nationale tilknytning, altså må staten købe i alle tilfælde, og hvad vil staten så gøre med al denne jord, der også fremover skal anvendes til landbrugsformål? Skal den bortforpagtes eller overdrages på jordrentevilkår? I begge tilfælde må den overlades brugere uden national diskriminering.

Må jeg nævne et forhold, som det ærede medlem hr. Teichert før slog hen som noget, der intet betød. Jordlovsudvalget skal efter forslaget have 4 uger til at overveje, om forkøbsretten skal gøres gældende. Tænk, hvilken gene det vil være for almindelige handler med en sådan usikkerhed! Og at det ærede medlem så heller ikke måske har læst bemærkningerne rigtigt, fremgår af, at man netop i bemærkningerne siger, at reglen uundgåeligt vil betyde en belastning af omsætningen af fast ejendom og samtidig rejse en række administrative problemer, og det er vist ikke for stærkt sagt. Jeg tror, at denne 4 ugers bestemmelse vil være en voldsom gene.

Jeg skal ikke gå mere i enkeltheder med lovforslaget. Efter vor opfattelse vil det betyde en fuldstændig revision af alle hidtil anerkendte principper for ejendomsretten til Danmarks jord, der er forankret i grundlovens § 73 om ejendomsrettens ukrænkelighed.

Jeg synes også som min kollega, det ærede medlem hr. Peter Larsen, at det er dobbeltbelægning med dette forslag. Hvis regeringen tror, at det lovforslag, som også er til behandling, og som angår bopælspligt, er tilstrækkeligt til at hindre enhver udlænding, der ikke vil tage fast bopæl her i landet, i at erhverve dansk jord, hvorfor så også dette forslag her? Jeg tror i øvrigt, at vi i de allerede gældende bestemmelser, der indskrænker muligheden for udlændinges køb af dansk ejendom, har et værn, der er holdbart, i hvert fald indtil 1970, og når det kommer til at dreje sig om erhvervsudøvelse på lige vilkår, tror jeg ikke, interessen hos udlændinge for at erhverve danske landbrugsejendomme bliver så stor.

Vi i venstre ønsker naturligvis at bevare dansk jord for danske. Vi mener, at de love, vi har, giver en sådan sikring og hvis ikke, er vi villige til at søge en ændring her. Men det foreliggende lovforslag er efter vor opfattelse alt for vidtgående og bryder med principper, som for os er meget væsentlige.